

ФОП (фізична особа-підприємець). Таких на території області зареєстровано 273, що становить 70% від загальної кількості операторів роздрібного ринку. Загалом в області на один аптечний заклад припадає 1,5–2 тис. населення, в м. Івано-Франківську – 1100-1200 осіб. Якщо врахувати, що в Європі цей показник становить щонайменше 3 тис., можна зробити висновок про економічно недоцільну перенасиченість міста аптечними закладами при їх катастрофічній відсутності у сільській місцевості, а особливо – у гірських регіонах.

Висновки:

1. Доцільним вважаємо продовження вивчення даного питання з метою опрацювання науково обґрунтованих рекомендацій до удосконалення фізичної та фінансової допомоги для сільського населення.
2. Питання фармацевтичного забезпечення сільського населення потребує особливої уваги держави. Мають бути враховані інтереси всіх учасників фармацевтичного ринку.
3. Організацію доступу населення до ЛЗ в цілому можна вважати достатньою тільки в містах Івано-Франківської області, а розширення такого доступу в селах може бути здійснено за рахунок розширення номенклатури ЛЗ, що дозволені до відпуску з ФАПів із забезпеченням вимог рецептурного відпуску.

ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕНДЕНЦІЙ В ЛОГІСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ

А. Г. Хромих, О. В. Посилкіна

Кафедра управління та економіки підприємства

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kaf.ep.nfay@rambler.ru

Вступ. У сучасних умовах для забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку вітчизняні суб'єкти фармацевтичного ринку (СФР) змушені застосовувати адекватні ринковим умовам інструменти та методи управління. Впровадження концепції інтегрованої логістики в діяльність СФР

дозволяє, в оперативному періоді – оптимізувати логістичні витрати, завдяки чому створюються умови для підвищення доступності лікарських засобів (ЛЗ), а у довгостроковому періоді – на підставі зростання капіталізації та накопичення необхідних фінансових ресурсів СФР досягти стратегічної конкурентоспроможності. Таким чином, впровадження інструментів і технологій інтегрованого управління потоковими процесами є актуальною сьогоденною проблемою для вітчизняних СФР.

Незважаючи на те, що окремим аспектам використання інструментарію логістики в різних сферах фармацевтичної діяльності присвячені наукові розробки закордонних та вітчизняних вчених, ціла низка питань впровадження цієї системи управління на фармацевтичних підприємствах до цього часу не отримала достатньої науково-теоретичної, методологічної та практичної підтримки. Тому впровадження концепції інтегрованої логістики в управління діяльністю СФР має суттєве науково-практичне значення.

Методи досліджень. У процесі дослідження використовувалися методи монографічного та системного аналізу. Методологічною та теоретичною базою дослідження є наукові праці вітчизняних та зарубіжних фахівців у галузі фармацевтичної логістики, матеріали мережі Інтернет.

Результати досліджень. Проведені дослідження показали, що сучасний стан розвитку вітчизняної фармацевтичної логістики характеризується такими особливостями: процес руху ЛЗ здійснюється не тільки в економічному, але і в соціальному середовищі; параметри поточкових процесів та методи їх управління визначаються специфічними особливостями ЛЗ; обіг фармацевтичної продукції нерозривно пов'язаний з наданням медичних послуг, які виконують роль логістичного імпульсу; простір руху ЛЗ носить інтернаціональний міждержавний характер, що, в свою чергу, зумовлює значну роль імпоротної фармацевтичної продукції; процес руху ЛЗ здійснюється в умовах потужної диверсифікації фармацевтичної продукції, а отже рух численних аналогів і модифікацій вітчизняної та імпоротної фармацевтичної продукції повинен, визначатися не тільки комерційними чинниками, а й медичними показниками; для удосконалення ор-

ганізації руху потокових процесів формується спеціалізована логістична інфраструктура з урахуванням вимог регламентації обігу ЛЗ; особливе місце займає активна попередня робота щодо встановлення господарських зв'язків з постачальниками – обґрунтування вибору постачальників, підготовка умов майбутніх ділових переговорів; поступово розвивається диспетчеризація проходження потокових процесів по всіх ланках інтегрованого фармацевтичного логістичного ланцюга – від розробки ЛЗ і до кінцевих споживачів (пацієнтів); поступово відбувається повна комп'ютеризація діяльності СФР, тощо.

Висновки. Таким чином, доведено, що інтегроване управління потоковими процесами сприяє підвищенню збалансованості і прозорості діяльності всіх СФР та їх інвестиційної привабливості, комплексному управлінню якістю, екологічними аспектами діяльності, ризиками і безпекою фармацевтичного виробництва відповідно до вимог міжнародних стандартів якості ISO і вимог належних практик GxP, а також дозволяє оптимізувати обсяги всіх видів ресурсів, які використовуються в процесі розробки, виробництва, реалізації ЛЗ, підвищити рівень логістичного обслуговування клієнтів, що суттєво підвищує конкурентоспроможність вітчизняних СФР.